

Hacı Süleyman Efendi Tekkesi

Aynalıçesme Sokağı'nda şimdi Akdeniz Caddesi ortasına kalan Hâlidîyye'den Hacı Süleyman Efendi Tekkesi de vardı.

Hacı Süleyman Efendi Tekkesi, yine bu tarafta, Aynalıçesme Sokağı'nın karşısındaydı (74:48-51):

Hacı Süleyman Efendi Tekkesi, Sarıgözel'de Aynalıçesme Sokağı'nın karşısındaydı. Fatih'te halk vaizi, meşhur taylasanlı, beyaz takkeli, Erzurumlu Hacı Süleyman Efendi tarafından uyandırılmıştı. Hacı Süleyman Efendi bu zaviyeyi Eda Hanım'ın bostanından aldığı arazi üzerine yaptırmıştı. Üç katlı, ahşap evinin arkasında tek katlı ayrı bir binaydı. Salı günleri öğle namazından sonra Hâlidî usulüyle hatm-i hâce yapılır ve halka hâlinde cehri olarak zikir yapılırdı. Fatih yangınında tamamıyla yandı ve tevhîdhanesindeki kıymetli yazılardan hiçbiri kurtarılamadı. Eda Hanım'ın bostanı ile beraber tekkenin yeri son yıllarda Akdeniz Caddesi'ne karıştı.

01 Haziran 2022

MADDE YAYIMLANDIKTAN SONRA GELEN DOKÜMAN

İstanbul Kültür Okumaları

Revnaoğlu Notlarında Halife, İstihlâf ve Hilâfet, İclâs (Posta Oturtma)

Halife (95:207-19), dervişliğe girişinden beri başlayan, maddî-manevî her türlü vazifeyi kusursuz olarak yapmış ve tamamlamış, bütün mertebeleri sırasıyla birer birer geçmiş ve bitirmiş, küçük-büyük her hizmete soyunmuş, oldukça kemale gelip olgunlaşmış, bu münasebetle şeyhliğe, şeyhlik etmeye hak kazanmış ve bunun zuhûrâtını manada görmüş, şeyhine de yine mana yoluyla bildirilmiş, bundan dolayı kendisine bir icâzetnâme-i şerife (şeyhlik diploması) verilmesi uygun görülmüş kıdemli, liyakatli kimselerdir. Bunlar herhangi bir meydana, hususiyile kendi tarikinden olan tekkelerde bir meydan kendisine bırakıldığı takdirde zikir ettirir, fatiha eder, fatiha verir; dergâha ait işlerde ve mukabelede şeyhi bulunmadığı zaman ona vekâlet eder, şeyhinin emriyle gönderildiği yerde tarikine derviş alır, onları sülûka koyar, ders verir. Fakat şeyhinin yanında fatiha edemez, meydan açamaz, tâci ile oturamaz. Misafir olarak bulunduğu tekkenin postnişini tarafından kendisine fatiha edilmesi teklif olunursa kabul eder, lâkin fatiha lafzını söylemez, bunun yerine fatiha denildikten sonra topluca okunması usulden olan salât ve selâmın ancak baş kısmına yüksek sesle girer ve başlatır. Bulduğu tekkede misafir şeyhlere mahsus cenah postunda hizmete kıdemine göre yer alır, kendisinden önce hilâfet almış diğer halifenin veya daha yaşlı bir şeyh efendinin üstüne geçemez.

Tekke şeyhliği için açılan resmî imtihan ve müsabakalara katılabilir; kazandığı takdirde o tekkenin postnişinliğini alır ve resmî şekilde vazifeye başlar; yalnız tekke şeyhliğinin şeyhzadelerine değil de o tarikatın halifelerinden bir liyakatlisine verileceği vakfiyenin mazbut hükümleri içinde yazılı olması şarttır. Tekkenin imamet, hitabet ve tevliyet cihetlerine de bakabilir: Eğer dersten mücâz (izinli) hoca ise vaizliği de ifa eyler.

Halife çıkarmaktan asıl maksat, şeyhlik edecek insan yetiştirmek ve tarikatı uzak yerlere götürüp yaymak ve yerleştirmektir. Bir başka şehre gelen veya gönderilen halifenin başlıca vazifesi irşat ve neş-i tarikattır (tarikâtını etrafa duyurmak, mensuplarını çoğaltmaktır.)

Yukarıda yazdığımız gibi kendisine hilâfet verilip halife olacak zatın bidâyet-i sülûkundan itibaren hilâfet alacağı zamana kadar mensup bulunduğu tarikatın bütün inceliğini, en hurde taraflarını gayetle iyi bilmesi, görmesi, bizzat işleyip yapması, dolayısıyla ahkâm-ı şer'iyyede irtikâ-yı merâtib etmiş olması (şer'î ve dînî hükümleri, vazifeleri eksiksiz yerine getirip manevî mertebelere yükselmiş olması) mutlaka şarttır. Bunun için de şeriat-ı Ahmediyye ve tarikat-ı Muhammediyyeye sımsıkı sarılması, mürşidîne tam bir teslimiyet ile bağlanması, pirinin yolundan ayrılmaması mutlaka lâzım gelir. Bilhassa gece vakti, gece yatsıdan sonraki tesbih ve derslerine ara

Hilâfet (081217)

Cülbüs (030650)